

ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

„Ще бъда надеждата за справедливост на обикновения българин!“

Мая Манолова, омбудсман на Република България

Преглед на дейността на националния омбудсман 2017 г.

Институцията на омбудсмана

„Като луд с картечница...”

Битки. Това е честното и кратко описание на работата на институцията на омбудсмана през 2017 г. Разбира се, мога да кажа и „права“, защото всяка една от тези битки беше за правата на българските граждани. Затова и всяка победа е много важна и е много ценна, независимо дали става въпрос за решен проблем на цяло съсловие или на отделен човек.

Случаят на баба Зюлбие от с. Хитрино например, чиято къща буквално се изпари след взрива на товарната влакова композиция. След намесата ни тя получи справедливо овъзмездяване, нищо че някой някъде бе решил, че понеже е на 90 години, няма нужда от пълната сума, която получиха други пострадали с равностойни на нейните щети. Или пък този на Стефан от Смолян, който бе осъден да плаща за парно от „Топлофикация“ на столичен адрес, на който никога не е живял, заради съвпадение на имената с друг Стефан от София. Човекът бе обиколил всички възможни институции и не само че не бе получил адекватно решение на своя казус, но в някои от тях дори не бе изслушан. В крайна сметка след намесата ни бюрокрацията капитулира и този човек, който месеци наред живееше в абсурд като в роман на Кафка, само че съвсем наистина, най-сетне получи справедливост.

Признавам, имаше моменти, в които успешният развой на дадени проблеми ми изглеждаше невъзможен. Затова и тяхното благоприятно финализиране в края на годината е изключително важна победа и за мен, и за моя екип, и за гражданите. Например прекратяване на практиката на арбитражните съдилища да съдят граждани, ограничаването на свръхправомощията на частните съдебни изпълнители и въвеждането на ясен регламент, който да не позволява гражданите да бъдат съдени без тяхно знание, което бе обичайна практика у нас... И не на последно място, макар че ми отне цяла година да убеждавам депутатите да променят законодателството – поставихме на място наглите работодатели, така че десетки хиляди работници да получат изработените с честен труд, но неизплатени им възнаграждения през фонда за гарантиране на вземанията.

Горда съм и от законовите промени, които задължават работодателите да изплащат заплати на работниците си, преди да прехвърлят фирма, които са в сила от няколко месеца. Те също бяха обсъждани в продължение на почти една година в няколко парламентарни комисии, в пленарната зала, а преди това в рамките на създадения от мен Конституционен консултативен съвет, в който участват уважавани юристи – проф. Васил Мръчков, проф. Пламен Киров, адв. Михаил Екимджиев, проф. Катя Михайлова, проф. Красен Стойчев и др.

Главната цел на инициираните от мен промени бе да се спрат безобразните практики на трудова експлоатация – работници да работят безплатно, работодатели да прехвърлят фирми на клошари, за да не плащат на персонала и да не носят отговорност за това.

Текстът, който даваше тези възможности, е не чл. 15 от Търговския закон, а чл. 129, ал. 1. От него се възползваха некоректни работодатели, за да прехвърлят дружествени дялове и цели дружества без ангажименти към наетите работници.

Сблъсквала съм се с тези случаи многократно – шивачките от Дупница, както и тези от Ветрен, служителите на търговска верига от магазини в цялата страна, работниците от корабостроителницата в Русе и т.н., и т.н. Общото при всички тях бе, че безуспешно издирвах новия си собственик, най-често социално слаб гражданин, из страната, а институциите вдигаха безпомощно рамене и обясняваха как нищо не може да се направи.

Е, вече не е така! За да се прехвърли дружествен дял, работодателят трябва да си плати първо на работниците.

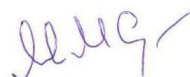
Чух, че не било честно. Но не разбрах кое не е честно?! И спрямо кого? Проблем има само за некоректните работодатели – за тези, които прехвърлят, за да не плащат.

Е, аз не работя за тях! По повод на тези промени, впрочем, чух най-големия комплимент, който вероятно целеше да ме обиди – че съм действала „като луд с картеница“. Имам новина за авторите ѝ – така ще действам и занапред.

Впрочем, не се ли нагледахме достатъчно на нормалност и на лидери, които все обещаваха и обещаваха? И докъде ни доведе това? Може би има нужда тъкмо от малко лудост, с която да отместим камъка, който ни е притиснал? Класикът най-точно го е казал: „Лудите, лудите, те да са живи!“

МАЯ МАНОЛОВА

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Година на постижения

2015 г.	2016 г.	2017 г.	
15 584	27 037	34 908	Граждани, потърсили помощта на омбудсмана (29,1%, 2017/2016 г.)
10 287	17 362	22 369	Граждани, приети и консултирани в приемната на омбудсмана (28,8%, 2017/2016 г.)
6 202	10 640	12 635	Жалби и сигнали, подадени до омбудсмана (18,8%, 2017/2016 г.)
1 645	3 138	3 060	Жалби от потребители на обществени услуги
761	1 429	1 790	Жалби, свързани с нарушаване на социалните права (25,3%, 2017/2016 г.)
183	601	1 401	Жалби за защита в изпълнителното производство (133%, 2017/2016 г.)
16	77	97	Населени места в страната, в които омбудсманът се е срещнал с гражданите/ Изнесени приемни (26%, 2017/2016 г.)
2	18	20	Кръгли маси и обществени дискусии (11,1%, 2017/2016 г.)
0	11	10	Законодателни инициативи
4	6	4	Сезирания на Конституционния съд Искания за тълкувателни решения
1	4	11	Национални кампании и инициативи Европейска кампания (175%, 2017/2016 г.)

През 2017 г. Постигнахме следните резултати:

През 2017 г. общественото доверие към институцията на омбудсмана на Република България бележи своя ръст, което е в резултат от проактивната дейност и постиганите резултати в защита на правата и интересите на гражданите. Този процес е най-видим в приемната на омбудсмана, която всекидневно е посещавана от близо 25-30 граждани, а приеманите телефонни обаждания надвишават и 50.

Несъмнено високото доверие, с което се ползва институцията в обществото, води и до нарастване на броя на подаваните през годините жалби.

И през 2017 г. най-голям е броят на жалбите и сигналите, засягащи потребителските права на гражданите по отношение на телефонни услуги, топлоснабдяване, електроснабдяване, водоснабдяване и канализация, финансови услуги, интернет и телевизия и са 3 060, което представлява 24,22% от всички оплаквания. Следват жалбите и сигналите, свързани с нарушаване на социални права – 1 790 бр. (14,17%), и със защита на гражданите в изпълнителното производство – 1 401 (11,09%).

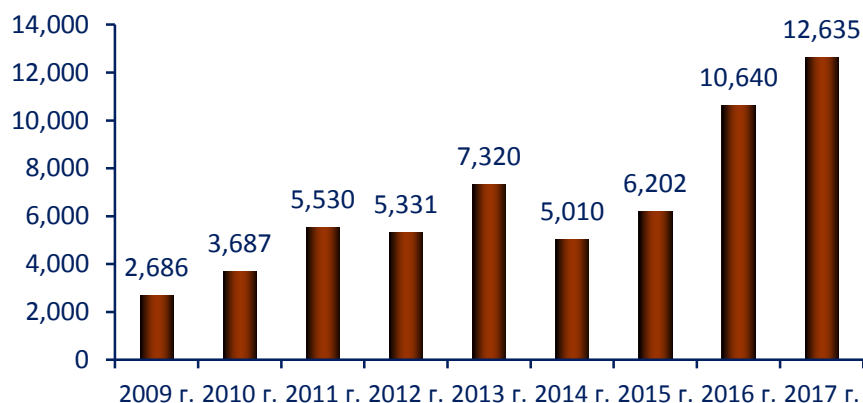
Нараства броят на жалбите и сигналите, подадени от инициативни комитети и големи групи граждани, обединени зад подписки по различни проблеми.

През 2017 г. омбудсманът разгърна широка кампания за популяризиране на функциите си за защита на правата на децата сред самите деца. В резултат на кампанията през изминалата година са подадени 20 жалби от деца. Важно е да се отбележи, че през предходни години в институцията не са постъпвали жалби от деца.

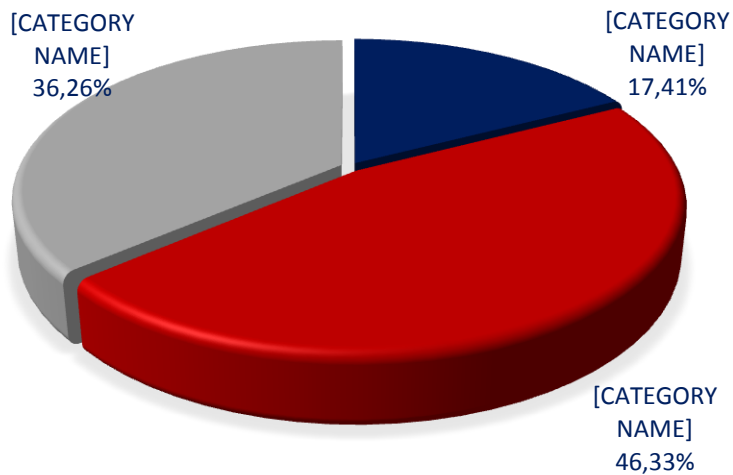
Получените жалби и сигнали от чуждестранни граждани (Англия, Азербайджан, Германия, Гърция, Пакистан, Полша, Русия, Холандия и др.) са 28 бр. Повечето от оплакванията са на английски език (15 бр.), а останалите на български (12 бр.) и немски (1 бр.). Най-голям е броят на жалбите и сигналите, свързани с нарушени потребителски права (8 бр.), а най-малък – с накърнено право на чиста околна среда (1 бр.). Останалите оплаквания са за основни права и свободи, право на здравеопазване, право на собственост и права на децата.

Обработени са 14 искания на граждани за предоставяне на информация по Закона за достъп до обществена информация.

Постъпили жалби и сигнали през периода 2009-2017 г. (брой)

Постъпили жалби и сигнали през 2017 г., %

Постъпили жалби и сигнали по области през 2016 и 2017 г. (брой и %)

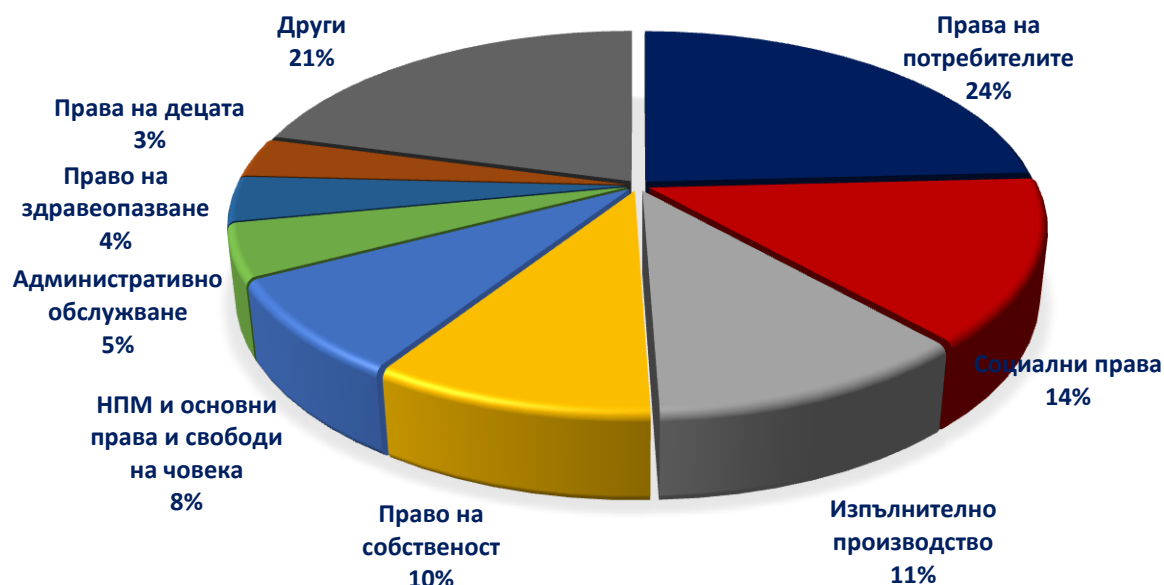
Област	2016 г.		2017 г.	
	Брой	%	Брой	%
Благоевград	243	2,28	311	2,46
Бургас	354	3,33	438	3,47
Варна	569	5,35	665	5,26
Велико Търново	261	2,45	323	2,56
Видин	112	1,05	111	0,88
Враца	279	2,62	350	2,77
Габрово	180	1,69	166	1,31
Добрич	167	1,60	177	1,40
Кърджали	53	0,50	83	0,66
Кюстендил	272	2,55	260	2,06
Ловеч	179	1,68	227	1,80
Монтана	210	1,97	209	1,65
Пазарджик	198	1,86	235	1,86
Перник	218	2,05	290	2,30
Плевен	322	3,03	406	3,21
Пловдив	654	6,15	797	6,31
Разград	71	0,67	96	0,76
Русе	279	2,62	273	2,16
Силистра	66	0,62	67	0,53
Сливен	189	1,78	171	1,35
Смолян	115	1,08	129	1,02
София-област	250	2,35	282	2,23
София-столица	3 521	33,09	3 718	29,43
Стара Загора	307	2,86	414	3,28
Търговище	90	0,85	121	0,96
Хасково	179	1,68	217	1,72
Шумен	126	1,18	161	1,27
Ямбол	139	1,31	172	1,36
Неизвестна	1 037	9,75	1 766	13,97
Общо:	10 640	100	12 635	100

Жалби и сигнали през 2016 и 2017 г. (брой)

Разпределение по вид на нарушението	Брой жалби		Ръст (2017/2016)
	2016 г.	2017 г.	
Права на децата	297	426	43,4%
Права на хората с увреждания	291	314	7,9%
Дискриминация	22	35	59,1%
Защита на гражданите в изпълнителното производство	601	1 401	133,6%
Право на образование	186	300	61,3%
Право на здравеопазване	421	494	17,3%
Социални права	1 429	1 790	25,3%
Право на добро административно обслужване	547	575	5,1%
Право на собственост	1 169	1 228	5,0%

Искане за промени в нормативната уредба	233	297	27,5%
Други нарушения	5 466	5 810	6,3%
Общо	10 640	12 635	18,8%

Жалби и сигнали по права през 2017 г. (%)

Граждани, потърсили съдействие през 2016 и 2017 г. (брой)

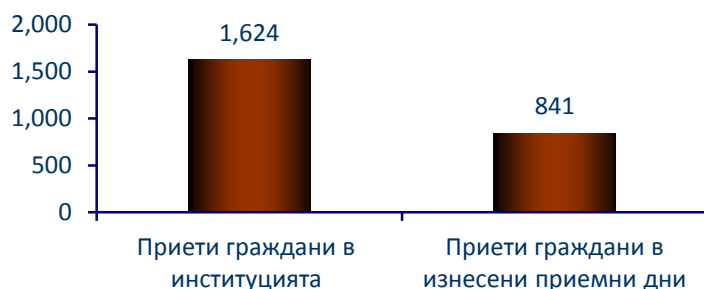
Проверки, приети и консултирани граждани	Брой	
	2016 г.	2017 г.
Приключени проверки по преписки на граждани	9 675	12 539
Приети и консултирани граждани в приемната на омбудсмана	5 583	6 682
Предоставени съвети, дадени консултации и направени справки по телефона	10 403	11 819
Приети граждани от омбудсмана	1 109	2 465
Приети граждани от заместник-омбудсман	267	1 124
Приети граждани от началника на кабинета	Няма прием	156
Приети граждани от главния секретар	Няма прием	123

През 2017 г. общественото доверие към институцията на омбудсмана бележи своя ръст, което е в резултат от проактивната дейност и постиганите резултати в защита на правата и интересите на гражданите. Може да се отбележи, че този процес е най-видим в приемната на омбудсмана, която всекидневно е посещавана от близо 25-30 граждани, а приеманите телефонни обаждания надвишават и 50.

Организира са изнесени приемни в 17 населени места: с. Хитрино, гр. Кърджали, гр. Ямбол, гр. Русе, гр. Ловеч, гр. Исперих, с. Братя Даскалови, гр. Гурково, гр. Гълъбово, гр. Казанлък, гр. Мъглиж, гр. Николаево, с. Опан, гр. Павел баня, гр. Раднево, гр. Стара Загора и гр. Чирпан.

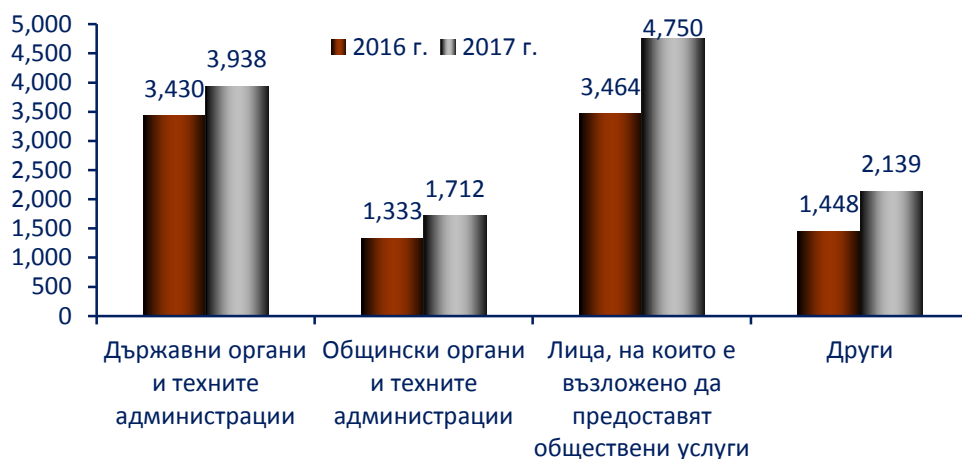
По време на изнесените приемни в страната са изслушани и консултирани 841 граждани, като само в проведената едновременно във всички общини на област Стара Загора достигат 115 души. Не на последно място, необходимо е да бъдат отчетени и посещенията на омбудсмана в повече от 80 населени места по нерешени проблеми на граждани.

Приети граждани лично от омбудсмана през 2017 г.

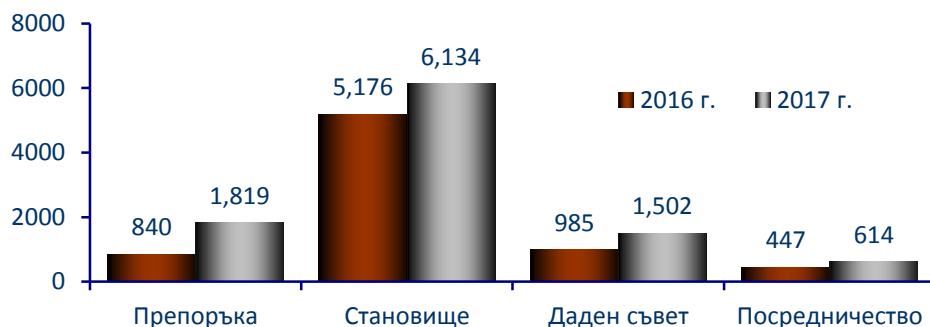

Нарастващият брой посещения и обаждания в приемната са и в резултат от експертната дейност на институцията, както и от прилагания индивидуален подход към проблема на отделния гражданин. Данните ясно показват тази тенденция: 6682 приети и консултирани граждани; 11 819 проведени телефонни разговора, по времето на които са дадени конкретни съвети и консултации, както и извършвани справки. За сравнение – посещенията през 2016 г. са 5 583, или с 1 099 по-малко (наблюдава се ръст от 19,68%), а обажданията са 10 403, или с 1 416 по-малко (наблюдава се ръст от 13,61%).

Финализирани жалби и сигнали според визирания в тях нарушител през 2016 и 2017 г. (брой)

Резултати от проверките по жалби и сигнали през 2016 и 2017 г. (брой)

Въздействие върху нормативната уредба

През 2017 г., след проведени обсъждания и консултации с членовете на Консултативния конституционен съвет към институцията, омбудсманът отправи две искания до Конституционния съд за обявяване на противоконституционност на закон, с който се нарушават правата и свободите на гражданите, и две искания до Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение във връзка с наличие на противоречива съдебна практика.

Становища и законодателни предложения

За 2017 г. в институцията постъпват: 43 искания за сезиране на Конституционния съд; 297 искания за промени в нормативната уредба и 12 искания за тълкувателни решения.

Годината премина под знака на успешно проведените от омбудсмана законодателни кампании в защита на правата на гражданите, свързани с/със:

- Граждански процесуален кодекс, Закон за международния търговски арбитраж
- Граждански процесуален кодекс, Закон за частните съдебни изпълнители
- Кодекс на труда, Търговски закон, Закон за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя, Закон за обществените поръчки
- Закона за движение по пътищата
- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи, Закон за арендата в земеделието
- Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса
- Изборен кодекс
- Кодекс за социално осигуряване
- Закон за уреждане правата на граждани с многогодишни жилищноспестовни влогове
- Законопроект за физическото възпитание и спорта.

Наблюдение на изпълнението на международните актове в областта на правата на човека

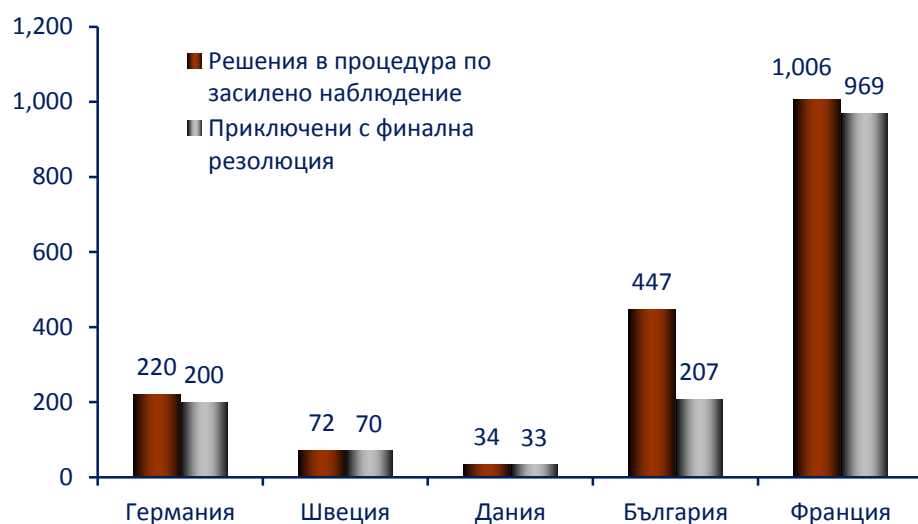
В началото на 2018 г. са внесени изменения и допълнения в Закона за омбудсмана, които целят да приведат институцията в съответствие с най-високите стандарти за защитата на правата на човека, предвидени в Парижките принципи на ООН.

През 2017 г. броят на висящите пред Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) дела и делата под засилено наблюдение в общ план, за всички държави-членки на Съвета на Европа, показва тенденция към намаляване.

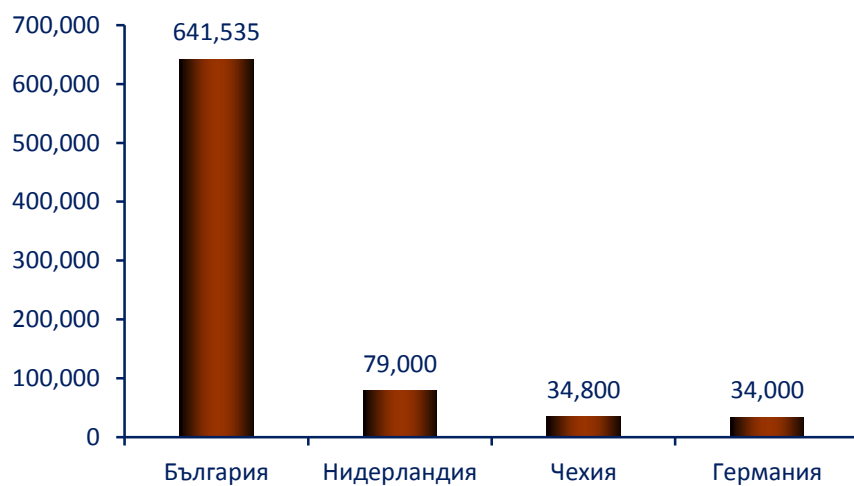
От 1992 г. до сега в процедура по засилено наблюдение са поставени 654 осъдителни решения срещу България. От тях 447 решения са приключили с финална резолюция и са приети за изпълнени. Към края на 2017 г. общият брой осъдителни решения, наблюдавани от Комитета на министрите, за нашата държава, е 207.

За сравнение, от общо 220 осъдителни решения в процедура по засилено наблюдение, Германия е приключила с финална резолюция 200 решения и има останали само 20 дела, наблюдавани от Комитета на министрите. От общо 72 решения в процедура по засилено наблюдение Швеция е изпълнила препоръките по 70, като са останали само две наблюдавани дела. От общо 34 наблюдавани решения Дания е изпълнила 33 и в процедура по засилено наблюдение е останало само едно дело. Франция, която има общо 1006 решения в процедура по засилено наблюдение, е успяла да приключи 969. Към момента Франция има само 37 неизпълнени решения, наблюдавани от Комитета на министрите.

Общ брой осъдителни решения в процедура по засилено наблюдение и приключени с финална резолюция към декември 2017 г. по държави

Изплатени обезщетения в резултат на осъдителните решения на ЕСПЧ през 2017 г. (евро)

Кампании и инициативи

Забрана на арбитражните съдилища да съдят граждани

По предложение на националния омбудсман в Народното събрание са приети промени в Гражданския процесуален кодекс, с които се изключват потребителските спорове от обхвата на арбитражните съдилища.

Кампании срещу злоупотребите на доставчиците на обществени услуги

Омбудсманът подпомогна граждански сдружения при съдебното обжалване на цената на природния газ, на топлинната и на електроенергията.

Омбудсманът се обърна към Върховната административна прокуратура във връзка с незаконосъобразните решения за увеличаване на цената на ВиК услугите в 14 области в страната.

Законодателни промени на защита на правата на гражданите в изпълнителното производство

Приети са изменения в Гражданския процесуален кодекс и в Закона за частните съдебни изпълнители по законодателните предложения на омбудсмана. Чрез тях се въвеждат изменения в режима на уведомяването, за да се прекрати възможността гражданите да бъдат съдени, без да знаят; длъжниците да могат да плащат в рамките на съдебния процес и преди да стигнат до частен съдебен изпълнител; създаване на принцип за съразмерност между наложените обезпечителни и изпълнителни мерки и размера на дълга; регламентиране на възможност да се възразява срещу оценката на недвижимия имот, по която се продава жилището; въвеждане на таван за таксите и разноските в изпълнителното производство за гражданите, които не са си платили след уведомяване.

Законодателни промени за закрила на работещите от техните некоректни работодатели

Народното събрание приема предложенията на омбудсмана за изменения в законодателството, с които се гарантират правата на работниците и служителите.

Омбудсманът отвори гореща телефонна линия, на която гражданите могат да подадат сигнал срещу некоректни работодатели и да бъдат консултирани как да получат неизплатените им трудови възнаграждения от фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при несъстоятелност на работодателя.

Омбудсманът за справедливи поземлени отношения и против „заграбването“ на земя

Омбудсманът предложи промени в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и в Закона за арендата в земеделието в защита на собствениците на земеделски земи. Предложенията са за установяването на допълнителни изисквания към лицата, които могат да сключват договори за ползване на земеделски земи, и на ясни правила за проверката от нотариусите и от съдиите по вписванията за спазването им с цел да не се допуска създаването на формални основания за ползване на земеделски земи от несобственици. Предложени са и правила за заличаване на регистрациите на вече сключените договори от несобственици.

„Нашето дете“ – кампания за защита на правата на децата и популяризиране дейността на институцията на омбудсмана

„Трудно детство“ събра във видеоклип известни лица на България в подкрепа на популяризирането на институцията на омбудсмана сред децата.

В рамките на кампанията е издадена специална книжка за правата на децата, адаптиран вариант на Конвенцията за правата на детето на ООН, в която са обяснени както правата, така и институциите за тяхната защита. Проведени са срещи с над 3000 деца и ученици и са посетени повече от 10 училища в цялата страна.

„Не хаби – дари“ – кампания за отпадане на ДДС върху дарената храна

С промените в Закона за данък върху добавената стойност от 1 януари 2017 г. не се облага с данък добавена стойност безвъзмездното предоставяне на хранителни стоки.

„Великден за всеки – дари празник на баба и дядо“

През 2017 г. инициативата на омбудсмана набра над 1 000 000 лева в пари и хранителни продукти. Десетки хиляди пенсионери от цялата страна, които нямат право на надбавка към пенсията си за Великден, както и социално слаби граждани, са подпомогнати с ваучери и продукти, за да посрещнат големия християнски празник.

Кампания срещу двойния стандарт на храните в рамките на Европейския съюз

В рамките на кампанията омбудсманът проведе среща с европейския комисар по правосъдието, потребителите и равнопоставеността на половете Вера Йоурова и европейския омбудсман Емили О'Райли. Внесена е петиция в Европейския парламент от омбудсмана, граждани и неправителствени организации срещу министрите по земеделие е подписана от участниците в публична дискусия „Европа на два стандарта при храните – защитени ли са правата на българските потребители“, организирана от националния омбудсман.

Омбудсманът участва като представител на България във форума „Еднакво качество на продуктите за всички“, проведен в Братислава, Словакия, и пое ангажимент в рамките на българското председателство през 2018 г. да бъде организиран форум, фокусиран именно върху нелоялните и подвеждащи практики с храни, които дискриминират гражданите от Източна Европа.

Международна дейност

Изминалата 2017 г. е белязана от активната международна дейност на омбудсмана, чрез която се задълбочава сътрудничеството с европейски и световни партньори. Международното сътрудничество има съществено значение за разрешаване на актуалните проблеми, поставени на международната сцена, които засягат правата на българските граждани и които изискват общите действия на компетентните институции.

За международното сътрудничество роля има и пълноправното членство на националния омбудсман в международни структури, които са насочени към обмяна на опит и утвърждаване на общо разбиране за правата на човека като универсална ценност, сред които:

- Международният институт на омбудсманите;
- Мрежата на европейските омбудсмани;
- Асоциацията на омбудсманите и медиаторите франкофони;
- Европейският институт на омбудсманите;
- Мрежата на националните структури за правата на човека към Съвета на Европа;
- Мрежата на омбудсманите по правата на децата в Югоизточна Европа (CRONSEE);
- Омбудсманът е и асоцииран член на Европейската мрежа на омбудсманите за деца (ENOC).

Един от въпросите, върху който през 2017 г. националният омбудсман фокусира вниманието на международната общност, е двойният стандарт на храните, произведени от една и съща марка в Източна, Централна и Западна Европа.

Прекратяване на дискриминационното отношение и двойните стандарти към българските потребители – с това искане омбудсманът сезира европейския комисар по правосъдието, потребителите и равнопоставеността на половете Вера Йоурова и европейския омбудсман Емили О'Райли с писма, изпратени на 14 март 2017 г.

През 2017 г. омбудсманът на Република България разгърна още по-активно и пълноценно международното си сътрудничество за правата на детето по линия на Европейската мрежа на омбудсманите за деца, както и с детски организации, работещи у нас.

Проект „Укрепване на капацитета на омбудсмана на Република България за независим мониторинг и популяризиране правата на децата“

През 2017 г. омбудсманът финализира дейностите по проект „Укрепване на капацитета на омбудсмана на Република България за независим мониторинг и популяризиране правата на децата“, финансиран с Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG 01-UF-01/7.01.2016 г., подписан между Фонда за двустранни отношения на национално ниво по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г. и омбудсмана на Република България. Официални партньори са УНИЦЕФ-Норвегия и УНИЦЕФ-България, а неформален – норвежкия омбудсман за децата. Реализираният проект дава добра основа за разгръщане на функциите на националния омбудсман като независим мониторингов орган за защита на правата и интересите на децата и за популяризиране на Конвенцията на ООН за правата на детето.

Приоритети и събития за 2018 г.

1. **Защита на гражданите при свръхзадлъжнялост и изготвяне на законопроект на несъстоятелността на физическите лица.**
2. Кампания в **подкрепа на гражданите в отношенията им с банките** предвид привилегированото положение на банковите институции.
3. Застъпничество за **правата на гражданите от действията на колекторски фирми.**
4. Ограничаване на възможностите за злоупотреба с **правата на гражданите от фирмите за бързи кредити.**
5. Трета национална кампания „Великден за всеки – дари празник за баба и дядо“.
 - „**БезОСТАТЪЧНО щастливи**“ – кампания срещу разхищението на храни.
 - **Безопасно и здравословно детското хранене.**
6. Внасяне в Народното събрание на Специален доклад за **правата на децата.**
7. Провеждане на Форум на високо ниво: „**Двойният стандарт при храните** от ЕС: да сложим проблема на масата!“
8. Отбелязване на 70 години от приемането на Всеобщата декларация за **правата на човека.**

Кратък преглед на 2017 г.

Година, изпълнена със събития. Някои важни моменти от нея:

12 януари
2017 г.

Омбудсманът: *„Победата над арбитражите и монополите днес е историческа“*

Народното събрание прие на второ четене промените, предложени от омбудсмана в Гражданския процесуален кодекс, с които се изключват потребителските спорове от обхвата на арбитражните съдилища, както и падането на юрисконсултските възнаграждения с близо 6 пъти.

17 януари
2017 г.

Омбудсманът призова председателя на парламента г-жа Цецка Цачева, председателите и съпредседателите на всички парламентарни групи в 43-тото Народно събрание да подкрепят и приемат законопроекта за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите. С него се слага „таван“ на наказателните лихви при просрочие.

20 януари
2017 г.

След намесата на омбудсмана закъснелите обезщетения на миньорите от Бобов дол са изплатени в три пъти по-кратък срок от първоначалното споразумение, предлагано от мениджмънта на „Въгледобив – Бобов дол“. До намесата на омбудсмана се стигна, след като протестиращите миньори я сезираха за неизплатени суми за отпуски, заплати и ваучери за храна и вече втори ден блокират пътя на камионите с въглища от мините към ТЕЦ „Бобов дол“.

31 януари
2017 г.

„Като омбудсман съм готова да участвам в процеса на гарантиране на необратимостта на деинституционализацията, да участвам в огласяването на проблемите, да търся решения и да стоя зад проблемите и съдбата на всяко едно дете. Извеждането на деца от институциите е кауза, от която няма да отстъпя.“ Това казва омбудсманът на конференция, посветена на процеса на деинституционализацията на децата у нас,

организирана от Ноу-Хау центъра за алтернативна грижа за децата към Нов български университет.

2 февруари
2017 г.

2 076 495 лева е общата сума, постъпила в Националната благотворителна кампания на БЧК в помощ на жителите от с. Хитрино. Това става ясно на второто заседание на Националния обществен съвет, който управлява набраните средства, с председатели националният омбудсман Мая Манолова и президентът на БЧК Христо Григоров.

7 февруари
2017 г.

Омбудсманът присъства лично при подписване на двустранното споразумение между италианския бизнесмен Луиджи Каприоти и представители на работничките от шивашката фирма „Абонданца“ в град Дупница. Работещите излизат на протест и сезират омбудсмана, защото бизнесменът им дължи по две заплати, или общо около 150 000 лева. На 17 февруари 2017 г. споразумението става факт след усилията на омбудсмана и експертите от институцията, които съдействат за изготвяне на документа.

15 февруари
2017 г.

Омбудсманът облича пижама в подкрепа на онкоболните деца. Инициативата е организирана съвместно със Сдружение „Деца с онкохематологични заболявания“, за да се даде гласност на проблемите на децата, борещи се с тежката и коварна болест.

23 февруари
2017 г.

След дискусия при омбудсмана МВР увеличава допълнителните възнаграждения на полицаите. „Хаосът, предизвикан от последните изменения в Закона за МВР, трябва да бъде преодолян. Това, което може да направи веднага служебното министерство, е да извърши промени в подзаконовата нормативна уредба, но те няма да бъдат достатъчни“ – казва националният омбудсман на срещата.

2 март 2017 г.

Омбудсманът се среща с протестиращите работници от обувния цех в гр. Ветрен, които търсят съдействието й заради неизплатени заплати, отпуски и обезщетения за съкращение.

7 март 2017 г.

С молебен за успех и благословението на Негово Светейшество патриарх Неофит стартира второто издание на кампанията „Великден за всеки“ под патронажа на омбудсмана. През 2017 г. са събрани дарения за 1 милион лева в пари и храни. С парите във вид на ваучери на стойност 20 лева 33 000 пенсионери пазаруват в 5000 обекта в цялата страна. Тази година ваучерите отново ще бъдат в този размер и с тях отново ще може да се пазарува в 5000 обекта в страната.

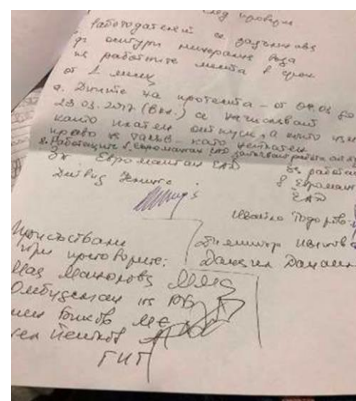
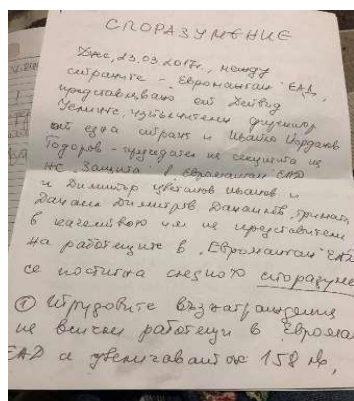

10 март 2017 г.

След среща при омбудсмана три министерства обещават: До две седмици законът за ДДС върху дарените храни ще заработи.

24 март 2017 г.

Подписано е споразумение за колективен трудов договор с изпълнителния директор на фирмата концесионер „Евроманган“ ЕАД. Точка първа в договора е разписан ангажимент за работодателя да увеличи заплатите на всички 230 служители в рудодобивния комплекс „Евроманган“ ЕАД със 158 лева.

29 март 2017 г.

Административният съд задължи „Топлофикация София“ ЕАД да предостави информация на омбудсмана за какво изразходва юрисконсултските си възнаграждения.

10 април
2017 г.

300 български писатели получават карти за лечение от омбудсмана и УМБАЛ „Света Анна“ по време на специална церемония в УМБАЛ „Света Анна“ – София, на която заедно с изпълнителния директор на болницата д-р Славчо Близнаков връчват първите здравни карти на 30 емблематични български писатели.

10 април
2017 г.

„Правата на децата са еднакви навсякъде, защото те са обект на закрила от страна на универсални норми и институции. Конкретната им защита и реализация обаче са на различни нива в различните държави и това зависи от силата и опита на институциите, от нагласите и толерантността на обществото и не на последно място – от ефективните политики, насочени към децата“, казва заместник-омбудсманът.

С тези думи приветства експертите от Норвегия и България, участвали в тридневно обучение по проект: „Укрепване на капацитета на омбудсмана на Република България за независим мониторинг и популяризиране на правата на децата“, реализиран в партньорството между омбудсмана на Република България, УНИЦЕФ-България и УНИЦЕФ-Норвегия.

Безспорно най-интересната част е работата с младите хора от столичното 10-о средно училище „Теодор Траянов“, които са членове на УНИЦЕФ клуб за правата на децата. Те дискутират с ентузиазъм актуалните теми за тормоза и агресията в училище, както и достъпа им до институциите у нас.

12 април
2017 г.

Омбудсманът и Българската хранителна банка даряват първите тонове храна, освободена от ДДС.

20 април
2017 г.

Малката Ния става първият посланик на омбудсмана в гр. Силистра.

Омбудсманът се среща с 10-годишната Ния Атанасова от гр. Силистра, която идва специално в институцията, за да я интервюира. Детето подготвя проект за защитата на детските права във връзка с участие в националната олимпиада по гражданско образование, организирана от МОН.

**21 април
2017 г.**

Омбудсманът сезира Конституционния съд с искане за установяване на противоконституционност на чл. 245, ал. 1 от Кодекса на труда (КТ), който задължава работодателите при финансови затруднения да изплащат на своите работници до 60% от дължимите възнаграждения.

**25 април
2017 г.**

Омбудсманът ще внесе в Народното събрание законодателни промени срещу лошите практики и произвола на ЧСИ, банките, монополите и фирмите за бързи кредити, става ясно на проведена дискусия на тема „Как да защитим гражданите от лоши практики на частни съдебни изпълнители, банки и монополи“, организирана от обществения защитник.

3 май 2017 г.

Да се търси решение чрез създаването на Национален фонд, който да кумулира средства за обезщетение в ситуации на презастрояване. Тази идея лансира омбудсманът на среща с жители от пловдивския квартал „Тракия“, които я сезират срещу мащабното строителство в жилищния комплекс, намиращ се срещу детската градина. Хората настояват около домовете им да бъде изградена детска площадка, а не двуетажен паркинг.

9 май 2017 г.

„Винаги ще бъда на ваша страна. Вярно е, че към омбудсмана могат да се обръщат и вашите преподаватели, и директорът, но при спор аз ще бъда на ваша страна, защото те са достатъчно големи, за да се справят в трудни и сложни ситуации“, обещава по време на среща с учениците от училище „Васил Карагьозов“.

11 май 2017 г.

1810 лв. са събрани по време на благотворителна вечер в подкрепа на децата и младежите с увреждания в центровете от семеен тип „Сияние“ в Кюстендил.

„Идеята на събитието е да представим фондацията и да направим децата от центровете „Сияние“ по-видими за кюстендилската общественост. Това са нашите деца, те са не по-малко мили и талантливи и нуждаещи се от внимание, любов и грижи“, заявява омбудсманът Мая Манолова.

1 юни 2017 г.

Омбудсманът, 100 кила, Анелия, Яна Маринова, Алекс Сърчаджиева, Михаела Филева и група „СкандаУ“ дават старт на кампанията „Нашето дете“.

С премиера на видеоклип омбудсманът стартира националната кампания „Нашето дете“. Инициативата е насочена за популяризиране защитата на правата на децата, които са сред основните приоритети на общественения посредник.

9 юни 2017 г.

Омбудсманът представи първата подвижна рампа за хора с увреждания в столичното метро.

19 юни 2017 г.

Омбудсманът: „Правата на децата се нарушават всекидневно“, по време на заключителния форум по проект: „Укрепване на капацитета на омбудсмана на Република България за независим мониторинг и популяризиране правата на децата“, реализиран в партньорство с УНИЦЕФ-Норвегия и УНИЦЕФ-България.

На събитието присъстват: детският омбудсман на Кралство Норвегия Ан Линдбоу, представителят на УНИЦЕФ за България Мария Хесус Конде, Ивар Стокерайт – директор в УНИЦЕФ-Норвегия, доц. д-р Велина Тодорова – член на Комитета по правата на детето на ООН.

На форума Мая Манолова отличи първите посланици на омбудсмана сред децата – Ния Атанасова от гр. Силистра, Емилияна Станкова (Ема) от гр. Перник, училищния омбудсман на ПГПЧЕ „Васил Карагьозов“ Ивана Янева и нейната заместничка Ивета Христова от гр. Ямбол. Децата ще имат отговорната задача да популяризират ролята на институцията на омбудсмана като защитник на детските права и интереси.

5 юли 2017 г.

Омбудсманът подкрепя създаването на агенция по безопасност на движението. Това става на среща-дискусия, организирана по проблемите на безопасността и сигурността на пътя от НПО и близки на загинали при катастрофи. Омбудсманът се включва и в протестното мирно шествие до Министерския съвет в знак на съпричастност към всички български семейства, загубили близки или пострадали при пътнотранспортни произшествия.

7 юли 2017 г.

Народните представители единодушно ограничават правомощията на ЧСИ.

Омбудсманът благодари на депутатите от трибуната на Народното събрание веднага след като единодушно приемат и четирите законопроекта, които въвеждат нови текстове в Гражданския процесуален кодекс.

4 август 2017 г.

Омбудсманът провежда поредна среща със служители от веригата магазини „Пикадили“, с последен работодател „Селект трейд“ ЕООД и ги информира какво е направила институцията във връзка с техните жалби за неизплатени от декември миналата година до сега заплати. Омбудсманът ги запознава и с писмата, пратени до главния прокурор Сотир Цацаров, до НАП, до Фонда за гарантиране на вземанията на работниците и служителите, до ИА „Главна инспекция по труда“, до НОИ, в които настоява да бъде извършена проверка.

9 август 2017 г.

Омбудсманът изпраща напомнящо писмо до ЦИК, в ко-то предупреждава, че остават по-малко от пет месеца, в ко-то според действащото изборно законодателство трябва да проведат три симулации на дистанционно електронно гласуване

24 август
2017 г.

Омбудсманът Мая Манолова: „Над 21 000 деца са отпаднали от училище за една година“. Това казва омбудсманът при откриването на Националната кръгла маса за реална политика и ефективно решаване на проблемите на етническата интеграция, която се проведе в Асеновград. Омбудсманът посети ромската махала в гр. Асеновград и се увери, че децата масово не знаят български език.

4 септември
2017 г.

Омбудсманът представя промени в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и Закона за арендата в земеделието, които внася в Народното събрание. Проблемът възниква след направена промяна в Закона за арендата в земеделието буквално в последния ден от работата на 43-тото Народно събрание. С нея отпада изискването за представяне на скица за имотите при регистрирането на договор за аренда в Агенцията по вписванията.

8 септември
2017 г.

Омбудсманът се среща с българския еврокомисар по цифрова икономика и общество Мария Габриел. Двете обсъждат основните теми, по които ще си сътрудничат и ще обменят опит като защитата на личните данни, киберсигурността, гражданските организации, както и жалбите на гражданите, които постъпват в Европейската комисия в София. Манолова изрази готовност при необходимост да съдейства в решаването на техните проблеми.

18 септември
2017 г.

Омбудсманът настоява за единно законодателство срещу двойния стандарт при храните в ЕС.

Омбудсманът, заместник-омбудсманът Диана Ковачева, министърът на земеделието, храните и горите Румен Порожанов, заместник-министърът на здравеопазването Светлана Йорданова, евродепутатите Андрей Новаков, Емил Радев (по мейл), Момчил Неков, Искра Михайлова, Георги Пирински, Светослав Малинов, Владимир Уручев подписват декларация до ЕК, Европейския парламент и Съвета на министрите по земеделие срещу двойния стандарт при храните в ЕС. Документът е представен на форум, организиран от омбудсмана в Народното събрание под наслов „Европа на два стандарта при храните – защитени ли са правата на българските потребители“ и в него се настоява за приемането на единно законодателство при храните.

18 октомври
2017 г.

Омбудсманът ограничава правомощията на частните съдебни изпълнители.

„Това е първият парламент, който се реши на важната стъпка и ограничи свръхправомощията на частните съдебни изпълнители.“ Това заявява омбудсманът от трибуната на Народното събрание, след като са приети окончателно промените в Гражданския процесуален кодекс.

Текстовете са инициирани от омбудсмана и с тях се прекратява възможността гражданите да бъдат съдени, без изобщо да знаят. Длъжниците вече ще могат да плащат в рамките на съдебния процес и поискано плащане, без да стигат до частен съдебен изпълнител. Въвежда се пропорционалност между наложените репресивни и изпълнителни мерки върху длъжника и размера на дълга.

25 октомври
2017 г.

Омбудсманът и изпълнителният директор на Националната мрежа за децата Георги Богданов изнасят съвместно лекция пред курсистите от българското училище за политика „Димитър Паница“.

7 ноември
2017 г.

Омбудсманът и председателят на БЧК Христо Григоров настояват енергоразпределителното дружество EVN да опрости сметките за ток за ноември на домакинствата, пострадали от наводнения в община Камено.

„Над 250 000 лева са събрани до момента в сметката на БЧК, като кампанията продължава, а всеки може да дари и чрез SMS на номер 1466“, обявява омбудсмана, която посещава някои от засегнатите райони.

7 ноември
2017 г.

От началото на годината до края на септември към отделите „Закрила на детето“ са подадени 1016 сигнала за насилие над деца, като по 694 от тях е проведен координационен механизъм за взаимодействие. Това става ясно на кръгла маса: „Предизвикателства и препоръки пред гарантиране правата на децата, пострадали от насилие“, организирана от граждански организации със съдействието на омбудсмана.

14 ноември
2017 г.

Омбудсманът поиска вечен мораториум за добив на нефт и газ от земеделски земи.

15 ноември
2017 г.

Омбудсманът подкрепя кметовете на малките населени места в искането им за финансова децентрализация по време на срещата на Националното сдружение на кметовете на кметства, проведена в гр. Пловдив.

16 ноември
2017 г.

Омбудсманът присъства на откриването на Петата национална среща на представители на ученическите парламенти от цялата страна – Лидерска академия „Училище по толерантност“, организирана от център „Амалипе“.

20 ноември
2017 г.

Омбудсманът и експерти на институцията участват във форума „Voice It 2017: Младежко мнение от значение“. Той се организира за трета поредна година на Световния ден на детето от Националната мрежа за децата и Младежката мрежа „Мегафон“.

Омбудсманът се обръща и към всички присъстващи с молба да подкрепят петицията на Асоциацията на българските училища в чужбина до Европейския парламент. *„Целта е нашите деца да имат право да се явят на матура по български език в страните членки на ЕС, така както техните връстници, чийто майчин език е английски, френски, италиански, немски, испански, имат това право“*, обяснява Мая Манолова.

21 ноември
2017 г.

Омбудсманът участва на младежки форум: „Образование, обучение и работа са пътят към успеха“.

30 ноември
2017 г.

Омбудсманът: „През 2017 г. страната ни е осъдена да заплати обезщетения в размер на близо 800 000 евро“. Тези данни представя омбудсманът на организираната от институцията конференция по повод 25 години от ратифицирането на Европейската конвенция за защитата на правата на човека и основните свободи. Темата на форума е „Европейските стандарти за защита правата на човека: влияние на практиката на Съда в Страсбург върху националното законодателство и институциите“.

Съорганизатори на форума са още: Българският хелзинкски комитет, фондация „Достъп до информация“, институт „Отворено общество“ – София, Асоциацията за европейска интеграция и права на човека и Български адвокати за правата на човека.

1 декември
2017 г.

Омбудсманът представи в парламента изложбата на хора с увреждания „Отвъд видимото“.

**3 декември
2017 г.**

Омбудсманът слага на гърба си ученическа раница, тежаща малко над 6 кг – толкова, колкото обичайно носи един шестокласник всеки ден, и пробяга с нея няколко десетки метра в Южния парк в столицата. Заедно с децата и техните родители омбудсманът подкрепи протеста, организиран от майки в цялата страна „На чужд гръб и 10 ученически раници са малко“ срещу тежките ученически чанти, които децата от четвърти до седми клас са принудени да носят всекидневно.

**6 декември
2017 г.**

Върховният административен съд се произнася в полза на омбудсмана в съдебния спор с „Топлофикация София“ ЕАД.

**7 декември
2017 г.**

Омбудсманът дава цената на водата на прокуратурата. Омбудсманът ще настоява КЕВР да изпълнява Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, в който е регламентирано, че регулаторът определя общите условия на договорите за предоставяне на ВиК услуги. Това означава въвеждане на индивидуални договори за потребителите, а не както досега – само общи условия за предоставяне на тези услуги.

13 декември
2017 г.

„Всички, които през последните 3 години не са си получили заплатите от своите некоректни работодатели, вече ще могат да го направят през Фонда за гарантиране на вземания на работници от фалирала предприятия.“ Това заявява омбудсманът на брифинг в Народното събрание днес, след като депутатите окончателно приеха на второ четене промените в Кодекса на труда, които слагат край на практиката на некоректни работодатели да не изплащат заплати, осигуровки, извънреден труд, както и да не изпълняват договорени социални ангажименти към служителите си.

15 декември
2017 г.

Омбудсманът изнася открит урок за правомощията на институцията като защитник на правата на децата пред учениците от четвърти, шести и седми клас от 8 основно училище „Кракра Пернишки“ в гр. Перник. Поканата е от 13-годишната Емилияна Станкова, която е едно от първите деца – посланици на институцията.

21 декември
2017 г.

Омбудсманът: „Хората от община Камено са героите на България“. Това заявява омбудсманът пред медиите, след като открива ремонтираната след наводнения в област Бургас детска градина в с. Черни връх, община Камено.

Средствата за нейното възстановяване са осигурени от непотърсени ваучери на стойност 23 000 лв. от кампанията „Великден за всеки“. С тях са закупени и доставени нови креватчета и матраци за малчуганите, извършени са и най-необходимите ремонтни дейности.

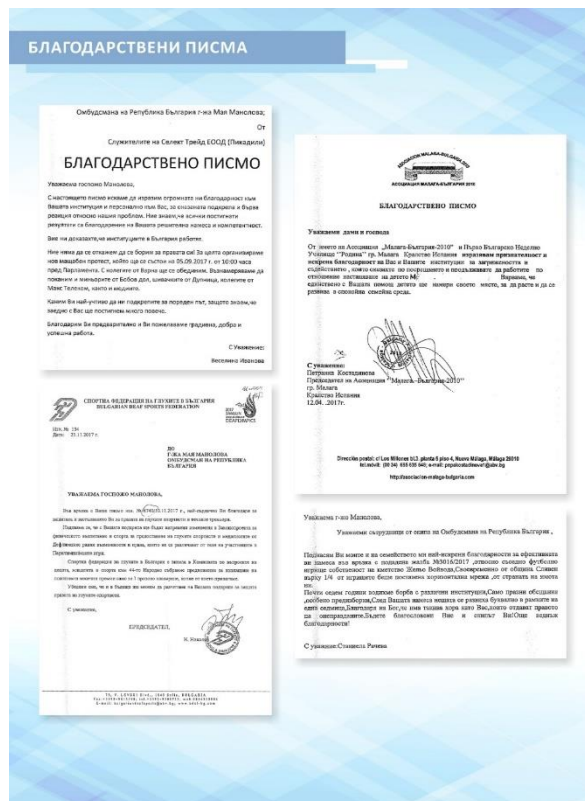
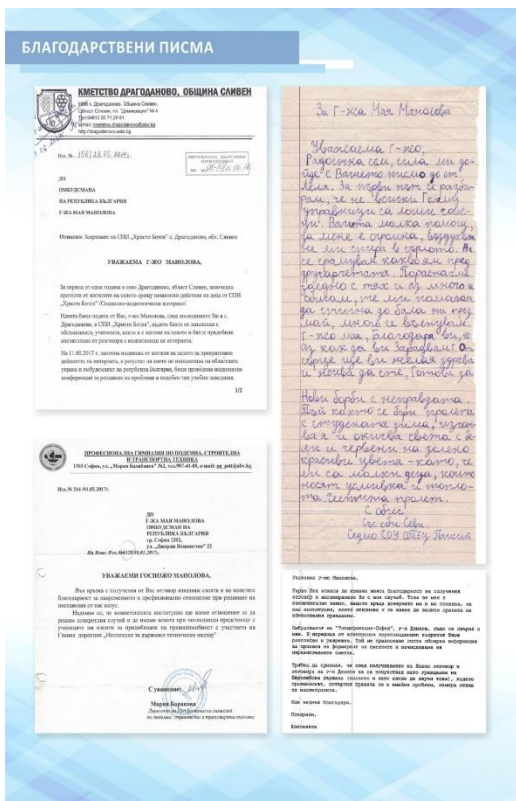
28 декември
2017 г.

Омбудсманът се среща с управителя на НОИ, за да предложи текстове в защита пенсионните права на миньорите.

29 декември
2017 г.

Омбудсманът дава старт на кампания за подкрепа на деца с един родител. Поводът е гневното писмо до Дядо Коледа, което изпраща Златина Хаджипанайотова – самотна майка на три деца, която търси съдействие и от омбудсмана за осигуряване на помощ за деца, останали с един родител.

Институцията на омбудсмана на Република България е създадена през 2005 г., след приемане на Закона за омбудсмана от Народното събрание.

Какво е омбудсманът?

Омбудсманът е застъпник за правата на хората и пазител на обществения интерес. Той е висш и независим конституционен орган, който се избира от Народното събрание за срок от пет години. Омбудсманът е независим в своята дейност и се подчинява само на Конституцията, законите и международните договори, ратифицирани и влезли в сила за Република България.

Кой може да се обръща към омбудсмана?

Всеки гражданин (български или чуждестранен) може да се обърне към омбудсмана с жалба или сигнал срещу работата на:

- държавните и общинските органи и техните администрации;
- лицата, които предоставят обществени услуги, като например топлофикационни, електроснабдителни, телекомуникационни, ВиК услуги, образование, здравеопазване и др.;
- администрацията на съдебната власт – например, когато неоправдано се бавят и не се решават с години съдебни производства.

Кой е омбудсман на Република България?

- Г-н Гиньо Ганев, 2005-2010 г.
- Г-н Константин Пенчев, 2010-2015 г.
- Г-жа Мая Манолова, 20.10.2015 г.

Как да се свържа с националния омбудсман?

Адрес: гр. София 1202, ул. Георг Вашингтон №22

Тел.: 02/81-06-955;

02/980-95-10;

факс: 02/81-06-963

ел. поща: priemna@ombudsman.bg

www.ombudsman.bg